

סדרי משפט

סעד זמני בערעור

סעד זמני בערעור, ובכללו עיקול זמני לתקופת הערעור, אינו ניתן דרך שגרה. על המבקש סעד זה מוטל הנטל להוכיח, כי סיכויי הערעור שהגיש טר-בים וכי במאזן הנוחות והנזק ידו על העליונה. יש ליתן משקל למצבם הכספי של הצדדים. (ע"א 1356/09).

זכות עמידה לוועד עובדים

ועד עובדים אינו אישיות משפטית הכשירה לתבוע ולהיתבע. אולם ועד עובדים יכול להיות עותר ציבורי, אם התקיימו התנאים המיוחדים הנדרשים לכך. במקרה הנדון מדובר בתשלום תגמול המילואים – נושא ציבורי מובהק, הנוגע בלב שלטון החוק במישרין. לכן אין למחוק את הוועד מההליך. (עב י"ם) 1984/07.

פיצוי לנאשם שזוכה

לבימ"ש שיקול דעת אם לפסוק פיצוי לנאשם שזוכה, אם לא היה יסוד לאשמה (אז על ביהמ"ש לבחון את התשתית הראייתית שהייתה קיימת עובר להגשת כתב האישום) או שקיימות נסיבות אחרות המצדיקות זאת (אז על ביהמ"ש לאזן בין אינטרס הנאשם ואינטרס הציבור שבאי הרתעת רשויות התביעה). (עפ (ת"א) 70944/08).

שכר טירחת עו"ד

במקרה בו פסק בימ"ש לתבוע שכר טירחה מעבר למה שהוסכם עם עורך דינו, יהיה עורך הדין זכאי רק למה שהוסכם עליו – לא פחות, אך גם לא יותר. (תק י"ם) 5323/07.

דין בתובענה ייצוגית

ככלל אין מקום לערוך דיון נפרד בבקשה לאישור תובענה כייצוגית

המדור מוגש בשיתוף נבו
המאגר המשפטי הישראלי

www.nevo.co.il

ובבקשה לסילוק בקשת האישור על הסף מאחר שפיצול יביא לסרבול ההליך. יש היגיון בסילוק אפשרי של בקשה לאישור על הסף רק במקרים חריגים, בהם ברור על פני הדברים שאין בבקשה ולא כלום. (רע"א 5154/08).

גילוי מסמכים
בתביעה ייצוגית

בבקשה לתובענה ייצוגית יש לאשר גילוי מסמכים שיש בהם ללמד על היקף העוולה שבוצעה לפי הנטען ועל גודלה המשוער של הקבוצה הנפגעת. זכות הנתבע לגילוי מסמכים מתפרשת גם על מסמכים הדרושים לו כדי להוכיח, כי לתובע אין עילת תביעה אישית או שאין הוא עומד בתנאי הסף האחרים. (רעא 7956/08).

זכות עיון בתיק

נקודת המוצא היא, כי יש לאפשר עיון בתיק ביהמ"ש אף למי שאינו צד להליך. תחילה יש לבחון אם אין איסור בדין על העיון. אם אין, אזי יש לבחון אם העיון מוצדק. אם יש הצדקה, אזי יש לבחון אם ניתן להגשים את מטרת העיון תוך פגיעה מיידית בזכויות ובאינטרסים של מתנגדי העיון. (עבא 424/08).

עירבון בערעור שכנגד

יש לפרש את תקנה 427 לתקסד"א, המחייבת מערער בהפקדת עירבון, כחלה גם על ערעור שכנגד. השלכת היקפו המוגבל והמיוחד של הערעור שכנגד, צריכה לבוא לידי ביטוי במסגרת שיעור העירבון. (ע"א 807/08).

שיקולים לפסילת הודאה

נדחתה בקשת נאשם לפסילת

הודאתו היות ולא פורטו בפניו סעיפי העבירות הספציפיים בהם נחשד, לא נאמר לו שזכותו להיוועץ בעו"ד ולא שהוא מעוכב בלבד. אין בעניינו פג"ע משמעותית וחמורה באוטונומיית הרצון ובחופש הבחירה. (תפ (נצ') 4813/05).

פסילת מומחים

מומחה שיש לו קשרי עבודה קבועים עם עו"ד של אחד הצדדים להליך, פסול מלשמש כמומחה מטעם ביהמ"ש בתיקים בהם מופיע אותו עו"ד. חובת המומחה להימנע מניגוד עניינים תקפה למצער עד להשלמת חקירתו בביהמ"ש. על המומחה לדווח מיוזמתו על בעייתיות ברגע שבאה לידיעתו. (ברע י"ם) 841/09.

גילוי מסמכים
בתביעה נגזרת

ניתן להורות על גילוי מסמכים בשלב הדיון בבקשה לאישור תביעה נגזרת. היקף הגילוי כפוף לסייגים; הדרושה כי מדובר במסמכים הנמצאים "ברשותו או בשליטתו" של בעל דין מתקיימת גם כאשר מדובר במסמכים הנמצאים ברשות חברה שהיא בשליטת בעל הדין, וזאת אף אם החברה אינה בבעלותו המלאה. (רעא 11126/08).

נזיקין

אחריות להתאבדות עציר

ביהמ"ש בחן את אחריות הנזיקית של המשטרה לתוצאות התאבדות עציר בכלא לפי מבחן הצפיות, ופסק, כי מבחן זה לא מתקיים. אין לקבוע, כי המשיבים יכולים או צריכים היו לצפות את ההתאבדות; המשיבים לא הפרו

חובת זהירות קונקרטית ואין לחייבם ברשלנות. (ע"א 4241/06).

רשלנות עו"ד (1)

ביהמ"ש קיבל תביעת רשלנות נגד עורך דין אשר נמנע מרישום דירה, עקב יתרת חוב שכר טירחה, במשך 35 שנה. נקבע כי התנהלותו של הנתבע מהווה הפרת הסכם המכר, התרשלנות לפי סעיף 35 לפקודת הנזיקין, הפרת כללי האתיקה והפרת חובת הנאמנות כלפי התובעים. (חי' 828/07).

רשלנות עו"ד (2)

התקבלה תביעת רשלנות נגד עו"ד. סוג מסוים של טעויות בהן עשוי עו"ד לחטוא אינו נוגע דווקא לטעויות משפטיות, אלא להתנהלות "מינהלית" שגויה והתעלמות מסדרי דין. הכוונה לאי עמידה במועדים או אי התייצבות לדיונים. (תא (חי') 14067/05).

פגיעה בטיוול מחלקתי

ביה"ד האיזורי לעבודה דחה את תביעת התובעת, עובדת בזק, להכיר בפגיעה ברגלה, שאירעה במהלך טיוול מחלקתי, כתאונת עבודה. זאת, מן הטעם שלאור סממני הטיוול אין מדובר בפעילות נלווית ולכן אין להכיר בפגיעה במהלכו כתאונה בעבודה. (חי' 4088/06).

אובדן הכנסה לנפגע
בתאונת דרכים

בסיס השכר נקבע על פי פוטנציאל ההשתכרות של התובע להבדיל מהכנסתו בפועל. לכן, כדי לקבוע את סכום הפסד השכר לעתיד לשם הערכת שיעור

ראל בגין מתן הרצאות בארה"ב במה"לך חופשות שנת הלימודים או בשב"תון. זאת, לפי סעיף 15(1) לפקודת מס הכנסה כנוסחו לאחר תיקון 59 לפקודה ובטרם תיקון 132 לפקודה. (ע"א 8570/06).

מיסוי קרקע בנאמנות

העוררת רכשה קרקע. חלק הארי של הקרקע נרכש בעבור העוררת וחלק נוסף נרכש בנאמנות עבור הנהנים. נושא הנאמנות לא הוזכר בהסכם המכר. ביטול הנאמנות יצר מצב שבו יש העברת הבעלות של הנהנים לנאמן – העוררת. מדובר בשינוי בעל נפקות כלכלית, היוצר אירוע מס החייב במס. (וע"ת"א 1115/07).

ביטוח לאומי

קביעת ריתוק לבית

שאלת הריתוק לבית וקביעת אובדן כושר תפקוד לאורה, לעניין תשלום דמי תאונה למי שאינו עובד ואינו עובד עצמאי, צריכה להיקבע באופן אובייקטיבי ולא על פי תחושה סובייקטיבית של הנפגע. אין הנפגע יכול להסתמך לעניין זה על אישור רפואי שניתן לו על ידי רופא המשפחה. (ע"א 778/07).

עבודה

מעמדו של בעל מניות

בין פרט לבין חברה יכול ויתקיימו יחסי עובד-מעביד, במקביל להיות אותו פרט בעל מניות בחברה או מנהל בה. בגיבוש

נוק שגרם פקיד

התקבלה תביעת רשלנות שהגיש אזרח בגין נזקים עקב אי זכייה במכרז כתר-צאה מהסתמכות על עצות שקיבל מפקידי המינהל. נקבע, כי אם הובהר שהמידע שנמסר על ידי פקיד מוטעה, ובשל כך נגרם נזק לאזרח, חבה הרשות באחריות בנזיקין בגין מצג שווא רשלני. (תא"ם 7393/05).

טיעון בפני רשות ציבורית

הזכות להיות מיוצג בפני הרשות הציבורית היא חלק בלתי נפרד מזכות הטיעון ומכללי הצדק הטבעי ומגלמת בחובה את זכות הפרט להליך הוגן. הפגם של היעדר ייצוג משפטי בשלב ה"ראיון" בפני הגוף להערכת תארים במשרד החינוך, הוא פגם מהותי המצדיק החזרת העניין לרשות הציבורית. (ע"ב"ת"א 5829/08).

פרסום שמות מועמדים שנפסלו

העניין הציבורי שבפרסום שמם של מועמדים למשרת דירקטור בחברות ממשלתיות אשר נפסלו ע"י הוועדה לבדיקת מינויים על פי חוק החברות הממשלתיות, לצד עילת הפסילה, פרטי המשרה לגביה הוצגה המועמדות ופרטי החברה הממשלתית בה מדובר, גובר על משקל הפגיעה בפרטיות הכרוכה בפרסום שכזה. (ע"ע"מ 9341/05).

מיסים

מיסוי הרצאות בארה"ב

המשיבים, אנשי סגל אקדמי באוניברסיטת ת"א, חבים במס בישי

כי העירייה אחראית לסתימת הקולט-נים, עקב מחדלה לדאוג לניקיון סביב של הרחובות בסביבת מגורי המבוט-חת. (תא"רמ' 4447/05).

מינהלי

ביטול החלטה להימנע חרשינות לרוכלות

החלטת עיריית ירושלים שלא ליתן לעותרים רשימות לרוכלות בדוכנים ברחוב מחנה יהודה או במתחם שוק מחנה יהודה, דינה להתבטל. זאת נוכח התנהלות העירייה המעלה ספק בדבר כנות נימוקה, ונוכח העובדה ששני בתי עסק קיבלו היתר להעמיד במ"קום שולחנות וכיסאות. (ע"מ"י 8005/08).

ארנונה ביתר

עיריית גבעתיים לא כפרה בכך שהמ"שיבים שילמו סכום ביתר בגין באר-נונה. משכך, חייבת העירייה בהשבת סכום זה, מבלי שהמשיבים יידרשו להוכיח רשלנות של העירייה ומבלי שיצטרפו להצביע על סוגיה בעלת אופי עקרוני או חשיבות ציבורית העולה מן המקרה. (ע"א"ת"א 3353/07).

גבייה מינהלית

נדחתה טענתו של נישום לפיה לעירייה אין סמכות לנקוט נגדו הליכי גבייה מנהליים בגין חובות מים, בין היתר, משום שפקודת המיסים אינה חלה על חובות מים שהתשלום בגינם הוא פועל יוצא של צרכתם ולא של "חובה על פי דין". (ע"ת"מ"ב"ש 246/09).

הפיצויים, יש לקבוע את ההפרש בין ההכנסה שהניזוק יכול היה להשתכר אלמלא התאונה לבין ההכנסה שהוא משתכר או יכול להשתכר במומו. (ע"א"ת"א 2733/06).

הגדרת "השתמש" ברכב

המנוח נהרג בעת שעמד בשולי הכביש והמתין לרכב גרר. לא ניתן לקבוע, כי הוא היה "משתמש" ברכב. זאת עקב משך הזמן שחלף מאז שהתקלקל הרכב והעובדה שהוחלט על גירתו ולא על תיקון דרך לשם המשך הנסיעה. (ת"א"ת"א 34724/05).

הגדרת תאונת דרכים בהעדר מגע פיזי

לא די בעובדה שהתובעת ראתה רכב, שיערה שזה יפנה לכיוונה, החליטה לשנות מיקום ואגב ביצעה החלטתה זו נפלה מאופניה, כדי לקבוע שעסקינן בתאונת דרכים, אף ללא קיום מגע פיזי עם הרכב וכשזה מרוחק. (ת"א"י"ם 7578/07).

לשון הרע ברישום רפואי

נדחתה תביעה בלשון הרע בגין דברים שרשם רופא בתיק הרפואי של המנר-חה, שם התריע על הטיפול שהמנוחה מקבלת מנכדיה, התובעים. לא ניתן לזהות את התובעים מהדברים ומדור בר בדברים אשר ייתכן ויגיעו לרופאים עתידיים אשר זהותם אינה ידועה. (ת"א"ת"א 34548/07).

אחריות עירייה לניזקין

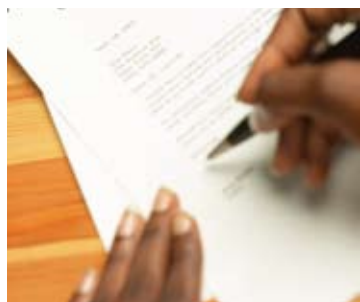
התקבלה תביעה נגד העירייה בגין נזק שנגרם כתוצאה מהצפת רכב ברחוב מגורים לאחר גשם כבד. ביהמ"ש קבע,

קנייני להבטחת חובו יכול להיפרע חובו על ידי מימוש הנכס המשוועבד במנותק מהליכים אחרים, לרבות הליכי פשיטת רגל. חרף האמור, יש לביהמ"ש של פשיטת רגל סמכות פיקוח על הליכי מימוש נכסי פושט הרגל, בהיקף מצומצם. (רע"א 401/09).

קיצוץ חובות בידי נושה

אין פסול בנסיונות של נושה להציל את כספו על ידי משלוח הודעות קיצוץ מקום בו חייב מסוים נקלע לקשיים, ואף מקום בו קיים חשש כי ייכנס להליכי פירוק, בבחינת "הקדמת תרופה למכה" וכחלק ממהלך שנועד לנסות ולהבטיח את כספו של הנושה במידת האפשר. (בשא נצ' 819/08).

חידוש פוליסה

במצב המשפטי הקיים, הדין אינו מחייב שחברות הביטוח וסוכניהן יפעלו לקב" לת הסכמת המבוטח בכתב לחידוש הפוליסה. אולם בהעדר אסמכתא בכתב להסכמת המבוטח לחידוש הפוליסה, מוטל על המבטח הנטל להוכיח קיומה של הסכמה בדרך אחרת. (ת"א 747157/07).

חשמעות המונח "פרמיה"

המונח "פרמיה" בהסכם בין חברת הביטוח אליהו לאבנר כולל גם את הרכיב "דמיים" (הכולל דמי פוליסה, דמי טיפול וכו'), לפי הנחיות המפקח על הביטוח. אין לכלול במונח "פרמיה" את רכיב ה"הכנסות מהשקעות". (מרכז 2866).

המדור מוגש בשיתוף נבו

המאגר המשפטי הישראלי

www.nevo.co.il

בדיקת מכשיר ה"ינשוף"

יש לראות בממצאי בדיקת שכרות באמצעות מכשיר ה"ינשוף" ובמכשיר עצמו "חומר חקירה" שיש להעמיד לעיון המשיב. לאור מכלול שיקולים, זכותו של המשיב למשפט הוגן, במגב"ל ותנאים שקבע ביהמ"ש קמא, גר"ברת על אינטרס המדינה להשאיר בידה את המכשיר. (בש י"ם 8091/09).

תכנון ובנייה

בנייה על חוף הים

מטרת תמ"א 13 היא לשמר את חוף הים ככל שניתן כמשאב טבעי הפתוח לציבור. על רקע זה יש להבין את סעיף 12(2)(א) לתמ"א כקובע איסור בנייה אבסולוטי במרחק של 100 מטר מקו פני המים. ניתן לסטות מהוראה זו אם הדבר מצוין מפורשות בהוראות התמ"א, או אם המועצה הארצית אישרה זאת. (עתמ"א ת"א 1772/08).

שחאי מכריע

כל אימת שמתעוררת שאלה שמאית יש להפנות את הדיון לשמאי מכריע, וזאת בכפוף לכך שהתובע/עורר עמד בנטל ההוכחה הראשוני – הציג חוות דעת שמאית המלמדת, לפחות לכאורה, על פגיעה. ועדת הערר לא תכריע בנפרד בשאלות משפטיות העולות מהשומות ומהערר, אך תנחה את השמאי המכריע לגבי נקודות מהותיות. (ערר חיפה) 9009/07.

שונות

פיקוח על פשיטת רגל

כלל הוא, כי נושה מובטח שבידו שעבוד

של מקום שיפוט – "מקום העבודה" ו"מקום ביצוע העבודה". המונח "מקום העבודה" ניתן להתפרש לפי הקשר הדברים והתכלית אותה הוא בא לשרת, לרבות הכוונה להקל על העובד התר"בע בבחירת מקום שיפוט הנוח לו. (עע ארצי) 143/09).

שימוש בציוד המעביד

שימוש פרטי בציוד מעביד המצוי בחזקת עובד לצורך עבודתו ללא קבלת רשות ולהפקת רווחים אישיים, מהווה עבירת משמעת חמורה. במקרה כזה יש להקיש מההוראות המקובלות לשלילת פיצויי פיטורים במקרי גניבה ולהעמיד את שיעור פיצויי הפיטורים של התובע על 30%. (עב ב"ש 1591/07).

תקנים בשירות המדינה

לעובד בשירות המדינה אין כל מעמד בקביעת תקן משרתו, והסמכות לכונן ולתקן משרות היא בגדר פרוגרטיבה ניהולית של נציבות שירות המדינה. כל עוד לא שונה תקן משרתו של העובד, הוא אינו זכאי לשינוי התנאים הנלווים אליו, גם אם הוא מבצע בפועל תפקיד שונה מזה ששובץ אליו. (עב י"ם) 1740/06.

פ ל י ל י

פרסום קלטת חקירה

האיסור על פרסום קלטות חקירה על פי סעיף 13 לחוק חקירת חשודים הוא רחב וכוללני. הוא חל על חומר חקירה באשר הוא, ואינו מוגבל לשלב מסוים בהליך הפלילי. לביהמ"ש שיקול דעת להתיר פרסום קלטות בהתאם לאיזון בין האינטרסים הנוגדים. (עפ 10994/08).

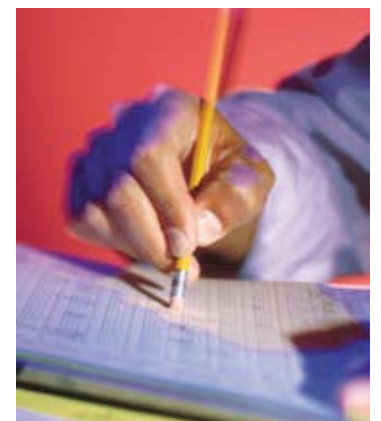
הכרעתו ייעזר ביהמ"ש בביורר כוונת הצדדים, כשבמסמכי החברה, חוזה ההעסקה ומכלול התנהגות הצדדים יש כדי להעיד אם התקיימו יחסים כאמור אם לאו. (עב ת"א 8734/05).

השעיית ועד עובדים

לחבר ועד עובדים אין חסינות מפני הליכי משמעת. עם זאת, השעיית כל חברי הוועד יחד ולאחר, בלא קיום בירור עובדתי עימם ובלא מתן זכות תגובה, איננה מידתית, מונעת את תפקוד הוועד ופוגעת בעובדים פגיעה אנושה. (סק ב"ש 1009/09).

טעות בשכר

העובדה שלתובעת שולם שכר גבוה מהשכר לו היתה זכאית לפי הסכם קיבוצי במשך כעשר שנים, אינה מצדיקה הנצחת הטעות. לפיכך, החלטת הנתבעת להפחית את שכרה של התובעת התקבלה כדין, עקב גילוי הטעות בחישוב היקף משרתה. (עב ת"א) 7060/06.

שימוע בפיטורי צמצום

חובת השימוע בפיטורי צמצום לא נועדה לשקול את עצם ההחלטה על הפיטורים, אלא להיוועץ בוועד העובדים או בהסתדרות באשר לרשימת המפוטרים. לאחר מכן, ככל שיבקש מי המפוטרים שיערך לו שימוע, הדבר ייעשה ויבדק אם יש נסיבות חריגות המצדיקות בחינת אי פיטוריו. (בשא י"ם 1016/09).

סמכות מקומית

תקנה 3(א) (1) לתקנות בית הדין לעבודה (סדרי דין) כוללת חלופות שונות